

Kalevi Arvonollin kuolinpesä
Osakkaat tuntemattomia
Yleistiedoksianto

Hallintolain 34 §:n mukainen asianosaisten kuuleminen suojellun luontotyyppin rajaamisesta

1 Asian vireilletulo

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus inventoi kesällä 2025 luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:ssä tarkoitettujen suojeltujen luontotyyppien esiintymistä toimialueellaan. Luontotyyppi-inventoinnin tavoitteena oli löytää arvokkaat kohteet. Lupa- ja valvontavirasto (LVV) rajaa luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia luontotyyppiä omalla suojelupäätöksellään, jonka tavoitteena on turvata luontotyyppin säilyminen.

Limingassa heinäkuussa 2025 tehtyjen luontotyyppi-inventointien yhteydessä havaittiin luonnonsuojelulain 64 §:n mukainen suojeltu luontotyyppi *sisämaan tulvametsä* kiinteistöllä 425-402-48-31 (Arvonolli). Lupa- ja valvontavirasto valmistelee liitekartan mukaista suojeltavan luontotyyppin rajauspäätöstä Uuden Liminganjoen alueelle.

2 Uuden Liminganjoen tulvametsä

Uuden Liminganjoen tulvametsä sijaitsee Uuden Liminganjoen ja Temmesjoen välissä. Alue on pienipiirteisen vaihtelevaa: hieman soinen - selvä luhtametsä ja aito tulvametsä vaihtelevat. Hieskoivu on valtapuu, sekapuuna on kuusta ja haapaa. Kuusta on istutettu Temmes-joelle ja on ainakin osittain levinnyt siitä. Temmesjoen penkalla kasvaa myös mäntyä. Metsää on paikoin harvennettu ja viety polttopuuta; se on nuorehkoa tai varttunutta. Sarkaojitus näkyy paikoin vielä selvästi, mutta metsä on kasvanut peitteiseksi. Pientä maapuuta on paikoin paljon harvennusten jäljiltä. Isompaa maapuuta on vähän. Pötkelöitä on jonkin verran. Lahottajasieniä on viime vuosina havaittu mm. rihmaharsukka, puistohuovakka, isoneulakka ja suomukääpä. Alueelta on talvella 2025 löydetty vaarantunutta aarnisammalta.

Vaikka alue on ihmisen muokkaama – Uusi Liminganjoki on kaivettu, Temmesjoki ruopattu, pienempiä oja on ja traktoritie, sen arvoa lisää metsän luontainen kehitys sekä alueen laajuus ja yhtenäisyys. Metsän käsittely ei ole ollut voimakasta ja kokonaisuutena voidaan pitää luonnontilaisen kaltaisena. Alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään Limingan lakeuden maisemakokonaisuuteen. Sähkölinjasta pohjoiseen oleva rajauksen osa kuuluu lintuvesien suojeluohjelmaan.

Viime vuosien havaintojen perusteella alueella todennäköisesti pesivät hömötiainen (erittäin uhanalainen) ja pyrstötiainen sekä mahdollisesti myös kanahaukka (silmälläpidettävä), pyy (vaarantunut) ja palokärki. Siellä on havaittu mm. pikkutikka (alueellisesti uhanalainen), pohjantikka, käpytikka, puukiiپیjä ja korppi. Lumijälkiä ovat

jättäneet riistanisäkkäät kettu, orava, metsäjänis, rusakko ja kärppä sekä rauhoitettu lumikko ja tiukasti suojeltu saukko.

Suojellun luontotyyppin esiintymää ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Rajauspäätös ei muuta alueen omistusoloja vaan maanomistus säilyy ennallaan.

Luonnonsuojelulain suojeltuihin luontotyyppisiin kuuluvia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia alueita ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu. Luontotyyppin ominaispiirteitä ovat tietynlainen kallio- ja maaperä sekä niiden vesi- ja ravinnetalous ja näihin olosuhteisiin luontaisesti sopeutuneet eliölajit ja eliöyhdyskunnat.

Hävittämis- ja heikentämiskieltoa tarkastellaan aina luontotyyppikohtaisesti. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että esimerkiksi hakkuut, ojitus, rakentaminen, maanotto tai moottoriajoneuvolla liikkuminen ovat sellaisia toimia, jotka saattavat heikentää tai hävittää sisämaan tulvametsän esiintymää.

Aluetta voidaan tarvittaessa hoitaa maanomistajan suostumuksella LVV:n hyväksymällä tavalla esimerkiksi kuusta tai vieraslajeja poistamalla tai ojia tukkimalla.

Luonnonsuojelulain 111 §:n mukaan valtio on velvollinen korvaamaan kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle suojellun luontotyyppin rajauspäätöksestä aiheutuvan *merkityksellisen haitan*. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin omistaja on 111 §:n 3 momentin nojalla hakenut lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä, toimitus korvauksen määräämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista. Jos korvauksesta ei voida sopia, maanomistaja voi hakea toimitusta korvauksen määrittämiseksi maanmittauslaitokselta.

3 Hallintolain 34 §:n mukainen asianosaisten kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto valmisteleo suojellun luontotyyppin rajausta koskevan päätöksen antamista liitekarttaan merkitylle alueelle. Lupa- ja valvontavirasto varaa kiinteistön 425-402-48-31 omistajille tilaisuuden tulla kuulluksi hallintolain 34 § mukaisesti.

Mahdollinen kannanotto pyydetään toimittamaan viimeistään 30.4.2026 Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon sähköpostitse (kirjaamo@lvv.fi) tai postitse osoitteeseen PL 20, 13035 LVV.

Kannanotossa tulee mainita asian asiatunnus LVV-U/53205/2026. Kannanoton toimittamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista. Lupa- ja valvontavirasto varaa maanomistajalle myös mahdollisuuden katselmuksen toimittamiseen kohteelle ennen asian ratkaisua. Mikäli haluatte, että rajausesityksen alueelle tehdään yhteinen maastokäynti, olkaa yhteydessä alla mainittuihin yhteyshenkilöihin viimeistään 24.4.2026.

4 Yhteyshenkilöt

Yhteyshenkilöt:

erikoissuunnittelija Pirita Oksanen puh. 029 5254484, pirita.oksanen@lv.fi (9.4. asti)

ylitarkastaja Piippa Wäli, puh. 029 5255256, piippa.wali@lv.fi

ylitarkastaja Iida Kämäri, puh. 029 5255619, iida.kamari@lv.fi

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liitteet

1. Luontotyyppin tietokortti
2. Maastoinventoinnin raportti
3. Rajausesityskartta

Jakelu

Yleistiedonantona
maanomistaja Kalevi Arvonollin kuolinpesä

Tiedoksi

Limingan kunta
Metsäkeskus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lv.fi | lv.fi

Liite 1. Suojeltu luontotyyppi (LSL 64 §) Sisämaan tulvametsä

Sisämaan tulvametsät ovat sisävesien rantojen metsiköitä, joiden kasvillisuudessa näkyvät toistuvan tulvan aiheuttamat rakennepiirteet ja lajistovaikutukset. Tulvat ja niiden tuomat jäämassat kuluttavat ja muokkaavat kasvillisuutta. Tulvan tuoma kiintoaines tuo kasvillisuudelle ravinteita ja estää sammalten kasvua. Tulvaa huonosti sietävät lajit, kuten havupuut, varvut sekä metsä- ja suosammalet ovat tulvametsissä niukkoja. Puusto on useimmiten lehtipuuvaltaista ja pensaskerroksessa esiintyy esimerkiksi pajuja, korpipaatsamaa ja lehtotuomea. Aluskasvillisuus muodostuu heinistä, saroista ja korkeakasvuisista ruohoista, kuten mesiangervosta. Luontotyyppiin kuuluvat jokien, purojen,

jokisuistojen sekä järvien ja lampien rantojen tulvametsät. Tulvametsien ominaispiirteisiin vaikuttavat tulvien toistuvuus, kesto, tulvimisajankohta, sedimentaatio sekä maaston topografia. Märkien tulvakausten välillä tulvametsän maaperä kuivuu.

Luontotyyppi on arvioitu vaarantuneeksi. Tulvametsien tilan heikentymiseen ovat vaikuttaneet vesirakentaminen, vesien säännöstely, pellonraivaus, ojitus ja metsien puulajisuhteiden muutokset.

Lisätietoa: Luonnonsuojelulaki www.finlex.fi
– Lainsäädäntö – hae luonnonsuojelulaki – valitse 9/2023

Syke, Punainen kirja, Luontotyytit
<https://luontotyyppienuhanalaisuus.ymparisto.fi/>
– Metsät - Metsien erikoistyytit - Sisämaan tulvametsät

Liite 2. Maastoinventointiraportti

Yleiskuvaus:

Inventoitu alue on luontaisesti entisille niityille syntynyttä koivuvaltaista tulvametsää. 1940-luvun ilmakuvasa paikalla on niitty ja latoja. Rajauksen sisällä on pieni metsälakikohde, koivulehto (0,07 ha).

Puusto on etupäässä nuorehkoa koivua; jonkin verran vanhempaakin puustoa on. Sekapuuna on haapaa, kuusta, pihlajaa ja harmaaleppää. Lahopuuta on vähän, jokunen pötkelö. Kantoja näkyy vähän. Pensaskerroksessa yleisin on punaherukka. Kenttäkerroksen lajistoa ovat metsäalvejuuri, metsäkorte, peltokorte, mesiangervo, nokkonen, karhunputki ja kurjenpolvi. Tulvametsän pohjakerroksesta sammalet puuttuvat. Puiden tyvillä kasvaa metsäkamppi-, kantohara- ja rantasuikerosammalta. Maaperä on enimmäkseen multaista maannosta ohut kerros hiesun päällä.

Rajaus:

Kiinteistö on rajattu Temmesjoen kanavan ja Uuden Liminganjoen välissä. Pohjoiseen jatkuu tulvametsä naapurikiinteistöllä. Koko Uuden Liminganjoen tulvametsärajaus käsittää 18,8 ha. Se koostuu kahdesta osasta kymmenen kiinteistön alueella. Osien välissä on sähkölinja sekä luhtakorpea, luhtamuuttumaa, avointakin ruovikkoa ja soista niittyä.

